

„Pracujeme každý den do devíti hodin večer. Tento měsíc jsme neměli ani jeden volný den. Veškeré naše přesčas jsou povinné, nikoliv dobrovolné. Někdy je to strašně vyčerpávající. Nemám vůbec chuť pracovat v noci přesčas. Ale když nepůjdu, obviní mě, že se vyhýbám práci.“

(dělník v továrně na hračky Yongsheng, Dongguan)

„Vyrábím hračky pro vývoz. Pracovní podmínky v továrně se dají přirovnat k otroctví, nemám ani čas se vyspat. Chtěla bych odejít, ale není to jednoduché. Vedení továrny zadržuje naše platy až 45 dní.“

(dělnice v továrně Tianyu Toys, Dongguan)

„Práce je někdy tak náročná, že někteří dělníci při ní omdlí únavou. Protože se na dělníky spěchá a jídelna je malá a přeplněná, mnoho jich kvůli dlouhé frontě nedostane jídlo. Čekání ve frontě trvá déle než samotné jídlo.“

(dělnice v továrně na hračky, Schenzen)

„Abychom nemuseli chodit na záchod, vůbec nepijeme vodu. Zdá se, že nás do toho nikdo nenutí, ale takováto rozhodnutí jsme prostě nuceni dělat.“

(dělnice v továrně na hračky, Schenzen)

„Před tím, než přijde kontrola, si továrna vyrobí hezkou fasádu. Management nám připraví věty, které máme odříkat v případě, že se nás někdo na něco zeptá. Varují nás, abychom si dali pozor na jazyk.“

(dělník v továrně na hračky, Schenzen)

Poznejte skutečný příběh hraček

• NABÍDKA PRÁCE •

HLEDÁME: Dělnice do továrny na hračky. Měly by být mladé a nezkušené, poslušné, nadšené do práce, obratné, levné a nesmějí být členkami odborů.

NABÍZÍME: Nejistou, mizerně a nepravidelně placenou práci a nebezpečné pracovníště. Extrémní stres a vyčerpání v období od června do listopadu zaručeny. Svévole určované pokuty a poplatky za ubytování a stravu budou z platu strhávány automaticky.

Více uvnitř ●●●

Hračky jsou pro radost!

Přesto jsou při jejich výrobě hrubě porušována lidská a pracovní práva zaměstnanců továren. 95 % všech hraček dovážených do EU je vyrobeno v Asii, téměř výhradně v Číně. Pracovní síla je zde levná, je jí dostatek a mnoho čínských dělníků a zejména dělnic je ochotno pracovat i za velmi špatných podmínek.

Tohoto faktu, a také možnosti obejít mezinárodní pracovní právní předpisy, benevolentních zákonů o ochraně životního prostředí a absence nezávislých odborů využívají nadnárodní společnosti, které výrobu v čínských továrnách zadávají.

Věděli jste, že...

... v čínštině existuje zvláštní výraz pro smrt z vyčerpání – „guolaosi“?

... více než 100 tisíc lidí zemře každoročně na následky pracovních úrazů, které jsou způsobeny nedostatečnými bezpečnostními opatřeními na pracovišti?

... 15hodinové směny, neplacené přesčasy a nezákonné pokuty za mluvení, nošení jiného než továrního oblečení, za zapomenutí identifikačního průkazu a pozdní příchody jsou ve většině továren na hračky běžné?

... v Číně pracují na výrobě hraček asi 4 miliony lidí?

... průměrná čistá denní mzda dělníka v čínské továrně na hračky je zhruba 90 korun?

... v EU se za hračky každý rok utratí asi 4 tisíce korun na jedno dítě?

Zapojte se!

Podpořit naši práci můžete i vy.

- Objednejte si zdarma naše materiály, zajímejte se a informujte ostatní kolem sebe.
- Napište nám na hracky@fairtrade.cz a nechte si zasílat zpravodaj s informacemi o problémech v hračkářském průmyslu a možnostech zapojení.
- Nebud'te lhotejní! Požadujte od hračkářských firem přijetí zodpovědnosti za dodržování práv zaměstnanců u jejich dodavatelů a subdodavatelů. Dejte firmám obchodujícím s hračkami jasně najevo, že nechcete hračky, při jejichž výrobě dochází k vykořisťování lidí – **vyplňte příložený vzkaz** pro majitele obchodů s hračkami a zástupce firem a pošlete ho bezplatně na naši adresu – připojíme jej k ostatním vzkazům a použijeme ke zlepšení pracovních podmínek v čínských továrnách. Podpořte naši iniciativu! Váš hlas je důležitý!

Víte, s čím si hrajete?

V současnosti nedokáží firmy zaručit, že při výrobě hraček, které dovážejí a prodávají, nedochází k hrubému porušování lidských a pracovních práv zaměstnanců.

Proto požadujeme, aby firmy vyrábějící a prodávající hračky přijaly zodpovědnost za dodržování práv zaměstnanců a alespoň minimálních sociálních standardů v továrnách svých dodavatelů.

Požadavky kampaně

- dodržování pracovního práva
- všichni pracovníci musí mít uzavřenou písemnou pracovní smlouvu
- stop nucené práci
- stop diskriminaci
- stop dětské práci
- vyplácení mezd, které jsou nad úroveň existenčního minima, tedy takových mezd, které dělníkům umožní uživit sebe i své rodiny
- stop nepřiměřeně dlouhé pracovní době
- bezpečnost práce a ochrana zdraví na pracovišti
- firmy musí poskytovat jasné informace o svých dodavatelích a subdodavatelích
- firmy musí převzít zodpovědnost za zajištění důstojných pracovních podmínek v celém svém dodavatelském řetězci
- kontrola dodržování etických kodexů nezávislými vícestrannými iniciativami

Více informací na www.vitecscimihrajete.cz

Kontakt:

Víte, s čím si hrajete?
tel.: +420 775 73 71 76
e-mail: hracky@fairtrade.cz
www.vitecscimihrajete.cz

Společnost pro Fair Trade, o. s.
Kounicova 42, 602 00 Brno
e-mail: office@fairtrade.cz
www.fairtrade.cz

Autoři fotografií: SACOM, Südwind Agentur, SwedWatch, Klaus Piepel / Aktion fair spielt

Tento dokument byl vytvořen s finanční podporou Evropské unie. Obsah dokumentu je zcela na odpovědnosti Společnosti pro Fair Trade a jako takový nemůže být považován za stanovisko Evropské unie. Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Vydala Společnost pro Fair Trade v roce 2009 v rámci kampaně Víte, s čím si hrajete? Kampaň Víte, s čím si hrajete? je součástí programu Svět v nákupním košíku. Více informací na www.svetnakupnimkosiku.cz. Materiál byl vytisknán na recyklovaném papíře.

Vážená paní, vážený pane,

rád/a kupuji hračky pro sebe a své blízké. Jsem ale velmi znepokojen/a zprávami o špatných pracovních podmínkách při jejich výrobě v Číně a jiných rozvojových zemích. Rad/a bych nakupoval/a hračky, které byly vyrobeny za spravedlivých podmínek a při jejichž výrobě nebyla porušena lidská práva ani poškozeno životní prostředí.

Zajímalo by mě,

- zda vaše firma a vaši dodavatelé mají etický kodex či jiné vnitřní předpisy zahrnující standardy Mezinárodní organizace práce;
- zda je dodržování těchto předpisů sledováno a kontrolováno nezávislými pozorovateli;
- zda a jakým způsobem se zasazujete o to, aby dělníci pracující v továrnách vašich dodavatelů mohli vznést své požadavky a účinně hájit svá práva, aniž by za to byli potrestáni.

Vyjadřuji tímto podporu kampani **Víte, s čím si hrajete?** a souhlasím s jejími požadavky.

Těším se na vaši odpověď. S pozdravem

Datum, podpis

Jméno, obec/město

Odpovědní zásilka – cenu hradí příjemce

Není nutná známka – stačí vložit do schránky!

Víte, s čím si hrajete?

Společnost pro Fair Trade

Kounicova 42

602 00 Brno

